

Preek LEEF – mensen die leven in Gods grote verhaal

1. Wanneer heb jij het gevoel echt te leven? Voor mij was dat in de vakantie in alle vrijheid, rust en avontuur in de avonduren een trailrun te hardlopen. Avontuur, inspanning en ontspanning tegelijk. Wanneer heb jij heel bewust het gevoel te leven? Is dat als je echt op de plek zit waar je hoort? Dat je de dingen doet die je op het lijf geschreven staan? Dat je onderdeel uitmaakt van iets groters, deel bent van een groter verhaal? Wanneer ik zelf die vragen kan invullen, dan leef ik ten voeten uit. Ons jaarthema dit seizoen gaat over leven. We hebben het als aansporing neergezet: LEEF!
2. Onder die opdracht en uitdaging LEEF! die we dit jaar gaan verkennen, hangen twee heel belangrijke vragen. De grote vragen van het leven voor ieder mens. *Wie zijn we en waarvoor zijn we hier?* Ze gaan over onze identiteit en activiteit. Voor ons als gemeenschap: wat voor kerk zijn we en wat is ons doel? Maar ook over ons als individu: wie ben ik en hoe vul ik m'n leven in? Wat betekent geloven in Jezus voor wie ik ben en gaat er praktisch iets veranderen als ik zou besluiten een volgeling van Jezus te worden? Wie zijn we en waarvoor zijn we hier? Het is de vraag naar de volgende stap, de next step. Er is voor iedereen een volgende stap in het leven met God en de mensen om je heen. Een complete atheïst kan net zo goed een stapje doen in geloof als een doorgewinterd gelovige. Welk stapje wil/ga jij zetten dit seizoen? Elke maand geven we een ander antwoord op die vragen. Vandaag starten we met het eerste maandthema: mensen die leven in Gods grote verhaal. Wie ben ik? Ik leef in het Grote Verhaal.
3. Gods Grote Verhaal. Wat bedoelen we daarmee? Christenen geloven iets groots: te midden van alle verhalen van helden en schurken, van komedies en tragedies, van noodlottige verhalen of die met een verrassend einde, is er één groot verhaal. Het Grote Verhaal van God met deze wereld. De weg die God gaat met de wereld en de mensen. We gaan zo een verhaal lezen wat speelt ergens rondom een sleutelmoment van dat verhaal van God. Jezus is nl. net opgestaan uit de dood. Groot wonder. Wat doet hij? Hij vertelt verhalen.

[lezen: Lukas 24,13-34; 44-49]

Bijzonder: op de dag van zijn opstanding onderwijst Jezus maar liefst twee keer het Grote Verhaal van God zoals dat staat in het Oude Testament – eerste deel van de Bijbel. Het verhaal wat ze in een verzamelterm wel de Schriften noemden, met de boeken van Mozes en de Profeten.

1^e keer – aan twee teleurgestelde Emmausgangers – Jezus verklaart aan de hand van het Oude Testament de gebeurtenissen tot aan dat moment; over zijn lijden en sterven. Dat was niet zoals ze het voor zich gezien hadden met Jezus. Maar Jezus laat zien dat ‘dit moest gebeuren’. Het was onderdeel van het Grote Verhaal van God dat uitloopt op Jezus; de kern, de climax van dit verhaal. (Johannes 5,39) Jezus claimt dat de Oud Testamentische verhalen – de Schriften – wijzen naar hem. Het Grote Verhaal van God loopt uit op Jezus. Als Jezus dat vertelt en uitlegt

branden hun harten! (v32) Dat is wat goede verhalen met ons doen..

2^e keer –Jezus verschijnt nog een keer aan alle leerlingen. En dan gaat hij weer dat Grote Verhaal uitleggen. Niet omdat ze het niet kenden, maar om het verhaal uit leggen zoals het vanaf dat moment zou verder gaan. Het deel van het verhaal wat nog moest komen. [V47-48]. Het Grote Verhaal van God stopt niet bij Jezus, maar het ontwikkelt zich verder tot de bekendmaking – verkondiging in Bijbeltaal – van dit verhaal onder alle volken. Het leven van de leerlingen stond op z'n kop: ze kenden het Grote Verhaal tot dat moment, maar ze beseffen nu dat dat verhaal op een beslissend punt is aangekomen met Jezus en ze weten nu hoe het verhaal verder moet gaan; dat was hun Grote Opdracht. Ze deden er alles aan om het voort te zetten! Hun leven weidden ze eraan.

4. Als je wilt ontdekken waarvoor wij – gelovigen en geïnteresseerden – hier zijn, dan is dat ook leven *met* dat verhaal. Leven *in* dat verhaal. Je hoop en kracht eruit halen voor elke dag. Maar wat is het verhaal van de Schriften dat Jezus die Emmausgangers vertelde? Wat is Gods Grote Verhaal? De meest gebruikelijke indeling van dit verhaal is in vier delen en daar wil ik kort met jullie naar kijken:

a. Schepping – de Bijbel opent met een geweldig loflied hoe God aan het begin staat van de wereld. Het verhaal van de schepping beantwoordt een belangrijk deel van de vraag: wie zijn we? We zijn geen goden of een diersoort; maar mensen. Mensen naar het beeld van God. Met een grootste opdracht: relaties aangaan en vermenigvuldigen, de schepping doorontwikkelen, creatief bezig zijn. Fundamentele antwoorden zijn dit op die vraag: wie ben ik?

b. Zondeval – Maar de mens was ongehoorzaam aan God en kwam in opstand. Dat had rampzalige gevolgen voor de wereld en elk aspect van het leven. Het leven is *lichamelijk* gezien eindig geworden: we gaan allemaal een keer dood, en dat geldt ook voor de natuur. Het leven is *sociaal* gezien verstoord; relaties zijn gebroken. relaties tussen partners, ouders en kinderen, familie, burens en zelfs complete volken. *Geestelijk* is ons leven vervreemd van God, omdat we God afwijzen.

c. Verlossing - ondanks deze gebroken situatie, gaat God zijn weg met de wereld om haar te verlossen door de geschiedenis heen. Hij kiest daarvoor één volk uit: Israel. Voordat je nekharen overeind gaan staan om zulk voortrekkersgedrag: dit ene volk kreeg de rol en zware verantwoordelijkheid om een voorbeeld te zijn voor de andere volken. God is duidelijk van plan zichzelf zo bekend te maken aan de hele wereld. God redt dit volk Israel uit slavernij en onderdrukking in Egypte en geeft ze een land om in te wonen. Maar het wordt maar niet dat modelvolk wat God voor ogen heeft. Dus spreken de profeten toekomstmuziek: op een dag zal God *alle* volken op aarde zegen en redding brengen, door een Redder uit Israel. God kiest ervoor zelf in deze wereld te komen, zelf in te stappen in het Grote Verhaal: Jezus komt op aarde. Zijn leven, kruis en opstanding vormen het middelpunt van Gods verlossingsverhaal. Het is Gods antwoord op zonde, in lichamenlijk, sociaal en geestelijke opzicht. Het goede nieuws is dat God het kwaad overwint en dat we in Jezus liefde, hoop en vrede mogen ontvangen. Gods grote

verhaal vindt haar kern in verhaal van Jezus. Wij kunnen dus mensen zijn die leven in dat verhaal van Jezus!

Even *tussendoor*; experts op het gebied van storytelling herkennen de behoefte van mensen aan goede verhalen. Elk menselijk hart verlangt naar herstel, vergeving, naar liefde die blijft. En daarom vertellen we verhalen van helden, verhalen over ware liefde die je compleet maakt. Verhalen over vriendschap. Verhalen over ten diepste leven, dood en opstanding. Eén expert storytelling – Mike Cosper – stelt dat elk verhaal in het licht van Gods Grote Verhaal geschreven wordt. We verlangen naar goed nieuws en herstel. Ontiegelijk veel films en boeken volgen het patroon van schepping (twee mensen leren elkaar kennen), van de val (er is een probleem; twee geliefden blijken elkaars grootste concurrenten te zijn), van redding (ze ontdekken het probleem, maar vinden een manier om daar mee te leven), nieuwe schepping (happy ever after). Dit was in twee zinnen de film ‘You’ve got mail’. Maar dit is niet het enige voorbeeld. In dit stramien gaan de verhalen die we vertellen in boeken, in de series en films.

d. Nieuwe schepping - Zoals gezegd is het verhaal nog niet afgelopen. Op een dag zal de verlossing en vernieuwing van de hele wereld – van het hele leven – aanbreken. Een ‘zij leefden nog lang en gelukkig’ zoals God het bedoeld en bedacht heeft.

Samenvatting van het Grote Verhaal: God maakte de wereld, zonde verpeste het, Jezus redde de wereld en op een dag zal God het compleet herstellen. Dit is verhaal wat de eerste volgelingen van Jezus kenden. Hun vertrouwen in dit verhaal en overtuiging dat zij er deel van uit maakten, stimuleerden hen om met het goede nieuws de wereld in te trekken en het verhaal voort te zetten, de volgende stap te maken.

5. Wat is **onze volgende stap**? Hoe kunnen wij leven in het Grote Verhaal van God?

- Vind je eigen plek in het Grote Verhaal. De Emmausgangers en – later Jezus’ leerlingen allemaal – gingen de gebeurtenissen beter begrijpen in het licht van het grote verhaal – en ze gingen daarnaar handelen. Zo is dat ook onze uitdaging. Dit is het Grootste Verhaal wat er is, en het vraagt: doe je mee? Werk je mee naar het einde toe? Durf je te erkennen dat als je Jezus volgt jouw verhaal onder het zijne valt? Daarvoor is wel nodig dat je het Grote Verhaal zelf kent, dat onze harten branden zoals die Emmausgangers. Lees het, bekijk het. Tip voor de grote lijnen: het Bijbel Project.¹ Soms kan het helpen om te ontdekken dat allerlei – niet perse bijbel - verhalen delen van het Grote Verhaal en het evangelie vertolken. Wat is de diepere laag van een boek, film of serie? En wat kan het jou – opnieuw in nieuwe bewoordingen en beelden - leren over het evangelie van Jezus?

---

¹ <https://beam.eo.nl/het-bijbel-project/>

To truly learn a story, we can't just hear it. We also must act out the story of the gospel with and through our bodies. – **Stanley Hauerwas**

- Wordt zelf een verhalenverteller dat is wat de leerlingen deden; doorvertellen! Wij leven in een context met allerlei verhalen om ons. Vraag je eerst af: wat zijn die verhalen om je heen en hoe beïnvloeden ze mij? Verhalen leren ons een hoop over onszelf, onze burens, ze laten zien hoe de wereld omgaat met de gevolgen van een gebroken wereld. Ze bieden ons ook de kans om te reageren met hoop en waarheid. En met verhalen. Ik merk dat als ik gevraagd wordt naar mijn geloof, dat dat beter gaat als ik vertel hoe mijn geloof me hielp tijdens moeilijke periodes. Als ik vertel hoe het geloof me helpt het goede leven te zoeken, gaat het beter dan wanneer ik probeer een bepaalde geloofsinhoud of leerstelling over te brengen.

We zijn gemaakt naar het beeld van de grote Verhalenverteller: God zelf. Het Grote Verhaal beïnvloedt hoe we kijken naar de wereld; anders, opener. Er zijn zat mensen die – naar eigen zeggen – niet in sprookjes geloven, niet geloven in een Groter Verhaal. Mensen van de 21^e eeuw zijn ‘onttoverd’ zoals dat heet. Maar door jouw leven en jouw verhaal kan er een scheur ontstaan in die onttovering. Wat is jouw verhaal? Hoe ga jij om met tegenslag? Waar put je hoop uit? Wat maak je mee met God? Tot slot een vette bemoediging hiervoor, want ons verhaal is tenslotte deel van Zijn Grote Verhaal: we krijgen kracht van de Geest zoals de leerlingen (v49). Leven in het Grote Verhaal doen we niet alleen, maar samen met elkaar en in de kracht van de Geest van God zelf.

Lars Grijsen, lars@stadshartkerk.nl